

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **V. T.**, zastúpeného opatrovníkom J. T., obaja bytom V. č. X., právne zastúpeného JUDr. M. C. advokátom v N., Š. ul. č. X, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 17. decembra 2007, č. k. 13Sd /116/2007 – 40, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 17. decembra 2007, č. k. 13Sd /116/2007 – 40, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom zo 17. decembra 2007, č. k. 13Sd /116/2007 – 40, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 30. augusta 2007 č. X., ktorým podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) a podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších zákonov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku z 1. júna 2001 lebo zistil, že rozhodnutie odporkyne je vecne správne.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal včas odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil ako nezákonný, nakoľko podľa jeho názoru krajský súd porušil práva navrhovateľa na spravodlivý súdny proces, keďže pri preskúmvaní zákonnosti rozhodnutia odporkyne bral do úvahy aj odôvodnenie jej rozhodnutia a nielen výrokovú časť, nevypočul svedkov, ktorých vypočutie navrhol navrhovateľ, nepostúpil spis nadriadenému súdu potom, ako navrhovateľ namietol zaujatosť konajúcej sudkyne a tiež porušil právo navrhovateľa na hmotné zabezpečenie pri nespôsobilosti na prácu a právo na pomoc, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie základných životných podmienok.

Odporkyňa vo vyjadrení z 29. apríla 2008 uviedla, že rozhodnutím z 11. marca 2008 č. X. povolila obnovu konania vo veci rozhodnutia právneho predchodcu Sociálnej poisťovne z 20. júla 1994 č. X. v spojení s rozhodnutím z 5. apríla 1995 č. X., ktorým bol navrhovateľovi odňatý pôvodne priznaný invalidný dôchodok a priznaný čiastočný invalidný dôchodok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250s v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podmienky nároku na invalidný dôchodok upravuje zákon o sociálnom poistení.

Podľa § 259 ods. 1 tohto zákona v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z dôchodkového zabezpečenia sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa § 37 ods. 1 písm. a/ zákona o sociálnom zabezpečení občan má nárok na čiastočný invalidný dôchodok, ak sa stal čiastočne invalidným a bol zamestnaný po dobu potrebnú na nárok na tento dôchodok.

Podľa § 37 ods. 3 písm. a/ citovaného zákona občan je čiastočne invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav jeho telesné alebo duševné schopnosti dosahujú polovicu schopností na výkon sústavného zamestnania u zdravých občanov.

Zo spisov vyplýva, že na základe žiadosti navrhovateľa z 1. júna 2001 o priznanie invalidného dôchodku podľa § 29 zákona o sociálnom zabezpečení posúdila zdravotný stav navrhovateľa posudková komisia sociálneho zabezpečenia Sociálnej poisťovne pobočka v Bratislave 18. septembra 2001 a neskôr 4. októbra 2001. Na základe vlastného vyšetrenia zdravotného stavu navrhovateľa a na základe správy z jeho psychiatrického vyšetrenia z 13. augusta 2001 a psychologického vyšetrenia z 1. augusta 2001 vyslovila uzáver, že navrhovateľ nie je invalidný podľa § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení, ale je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav jeho telesné a duševné schopnosti dosahujú polovicu schopností na výkon sústavného zamestnania u zdravých občanov.

V súdnom konaní zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdila 19. apríla 2002 posudková komisia sociálneho zabezpečenia č. 2 Sociálnej poisťovne – ústredia v Bratislave. Opäť vykonala vlastné vyšetrenie, oboznámila sa so správami z jeho psychologického vyšetrenia z 1. augusta 2001 a z jeho psychiatrického vyšetrenia z 13. augusta 2001, so závermi interného vyšetrenia z 20. júla 2001, so záznamom praktického lekára z 3. apríla 2002, s výsledkami pneumologického vyšetrenia z 12. marca 2002 a so správou zo spirometrického vyšetrenia z júna 2001.

Podľa záverov posudku tejto posudkovej komisie je navrhovateľ schopný pracovať na skrátený 4-6 hodinový pracovný úväzok vo všetkých pomocných robotníckych profesiách, a preto nie je invalidný podľa § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení, ale je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b) tohto zákona.

Zo spisov Krajského súdu v Nitre č. k. 23S 353/96 vyplýva, že pred podaním žiadosti o invalidný dôchodok bol navrhovateľ hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici v H. v apríli 1999. Jeho vyšetrenie počas hospitalizácie potvrdilo mentálnu retardáciu ľahkého stupňa, zmiešanú úzkostne depresívnu poruchu a závislú poruchu osobnosti, pri ktorej je schopný vykonávať pomocné práce ako čiastočne invalidný a jeho zdravotný stav nespĺňa podmienky trvania nároku na invalidný dôchodok podľa § 29 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení.

Z pripojených spisov Krajského súdu v Nitre, č. k. 13S 289/01-44, odvolací súd tiež zistil, že na posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa ustanovil súd ako súdneho znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria (klinika pracovného lekárstva a chorôb z povolania) Lekársku fakultu Univerzity Komenského v Bratislave. Znalecký posudok však vypracovaný nebol okrem iného aj z dôvodu, že navrhovateľ sa nepodrobil potrebným vyšetreniam 3. novembra 2004, 2. decembra 2004, ani 5. októbra 2005.

Následne krajský súd ustanovil na posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa PhDr. R. M., PhD, súdneho znalca z odboru psychológie, ale na jeho predvolanie z 8. decembra 2006 sa k znalcovi dostavil iba opatrovník navrhovateľa. Po oznámení tejto skutočnosti súdu, súd požiadal znalca, aby navštívil navrhovateľa na adrese jeho bydliska a pokúsil sa v domácom prostredí o jeho vyšetrenie. O realizáciu znaleckého úkonu sa znalec pokúsil dňa 10. apríla 2007 za účasti starostu Obce V., avšak opatrovník navrhovateľa neumožnil, aby si znalec súdom uloženú povinnosť splnil.

Na základe takto zisteného skutkového stavu odporkyňa napadnutým rozhodnutím z 30. augusta 2007 opätovne žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok podľa § 29 zákona o sociálnom zabezpečení zamietla.

Z rozsudku krajského súdu vyplýva, že rozhodnutie odporkyne považoval za vecne správne a zákonné najmä z dôvodu, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že by ku dňu podania žiadosti 1. júna 2001 alebo neskôr, došlo k takému zhoršeniu jeho zdravotného stavu, ktoré by podmieňovalo zmenu invalidity.

Naopak, z posudkov a lekárskeho správ, nachádzajúcich sa v dávkových spisoch vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa je nezmenený minimálne od roku 1999, teda od jeho hospitalizácie v Psychiatrickej nemocnici v H.

Rovnako v odvolaní proti rozsudku krajského súdu navrhovateľ nepredložil žiadne dôkazy, novšie lekárske správy a nálezy, ktoré by nasvedčovali tomu, že sa jeho zdravotný stav zhoršil.

V súvislosti s tvrdením navrhovateľa, že jeho zdravotný stav bol chybné zhodnotený už v roku 1995 odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že táto otázka bola predmetom iného

konania pred správnym orgánom, v ktorom bola podľa oznámenie odporkyne rozhodnutím z 11. marca 2008 č. X. povolená obnova konania.

Odvolací súd preto považuje za dostatočné a úplné právne závery, aj skutkové zistenia, obsiahnuté v napadnutom rozsudku Krajského súdu v Nitre a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie tohto rozsudku.

Pokiaľ ide o námietky navrhovateľa k dodržiavaniu procesnoprávnych ustanovení treba uviesť, že podľa § 244 ods. 1 OSP, v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Námietka navrhovateľa, že krajský súd nebol oprávnený skúmať aj odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odporkyne je vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenie nedôvodná, lebo súčasťou rozhodnutia odporkyne je aj obsah jeho odôvodnenia.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že súd nevypočul svedkov, ktorých vypočutie žiadal navrhovateľ, treba poukázať na znenie § 120 ods. 1 OSP, podľa ktorého majú účastníci povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ale o ich vykonaní rozhoduje súd. Aj keď krajský súd navrhnutých svedkov nevypočul, svoj postup dostatočne odôvodnil (čo je uvedené na strane 6, odsek 5 napadnutého rozsudku), preto postupoval v súlade so zákonom.

Navyše, súd môže vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V tomto prípade krajský súd prizval do konania dvoch súdnych znalcov na objektívne posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa, avšak v dôsledku správania sa opatrovníka navrhovateľa bolo vykonanie týchto dôkazov opakovane zmarené.

Nemožno preto zohľadniť ani námietku navrhovateľa o nedostatočne zistenom skutkovom stave a porušení práva navrhovateľa na hmotné zabezpečenie pri nespôsobilosti na prácu a právo na pomoc, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie základných životných podmienok.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nesprávny procesný postup krajského súdu, ktorý nepostúpil spis nadriadenému súdu potom, ako navrhovateľ namietol zaujatosť konajúcej sudkyne, odvolací súd zistil, že o námietkach zaujatosti rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky opakovane. (viď napadnutý rozsudok krajského súdu na 3. strane ods. 2.) Krajský

súd preto nepochybil, keď podľa § 16 ods. 2 OSP na opakované námietky zaujatosti, uplatnené z toho istého dôvodu neprihliadal.

Navrhovateľ nepredložil žiadne doklady o vyšetrení svojho zdravotného stavu, ktoré by posudkovým lekárom pri posudzovaní jeho zdravotného stavu neboli známe v správnom konaní a ani v konaní na súde a nepredložil novšie nálezy a lekárske správy ani dôkazy, ktoré by odôvodňovali zhoršenie jeho zdravotného stavu ku dňu podania žiadosti o invalidný dôchodok, alebo neskôr.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu navrhovateľa nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Nitre ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľ v konaní nebol úspešný, a odporkyni žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 26. februára 2009

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová